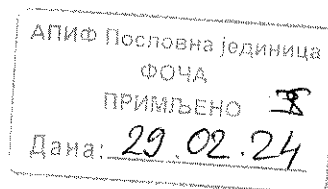

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ
За годину завршену 31.децембра 2023.године

ПВик“Извор” а.д. Фоча

**НАПОМЕНЕ УЗ РЕДОВАН ГОДИШЊИ
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ
ЗА 2023.ГОДИНУ**

Фоча, 28.фебруар 2024.године

I Основне информације о Друштву

Друштво је правно лице које је настало дјелимичном приватизацијом државног капитала на основу Закона о приватизацији државног капитала у предузећима и на основу Одлуке о промјени облика организовања бр.02-33 од 13.01.2005.године, и као такво уписано је у Регистар Основног суда у Требињу, регистарски уложак број:ПУ – 1 – 820 – 00.

Друштво је правни сљедбеник Јавног комуналног предузећа „Извор“ са п.о. Србиње.Обавља дјелатност уписано у судски регистар ради стицања добити и обавља дјелатност од општег интереса у складу са Законом.

1.1.Основни идентификациони подаци

Друштво послује под фирмом: Предузеће водовод и канализација „Извор“ а.д. Фоча .

Скраћени назив гласи:ПВиК"Извор" а.д. Фоча

Матични број Друштва :01031414

Обавјештењем о разврставању пословног субјекта по дјелатностима Републичког завода за статистику „Друштво је разврстано као:

-Облик организовања : Акционарско друштво

-Облик својине: Мјешовита

-Сједиште: Фоча ,Улица Вука Караџића бб

-Општина/град: Фоча

Основна дјелатност: Прикупљање,пречишћавање и снабдијевање водом -36.00

Друштво послује као отворено акционарско друштво са средствима у својини Друштва и са правима ,обавезама и одговорностима утврђеним законом.Друштво одговара за своје обавезе цјелокупном својом имовином,а акционари сnose ризик пословања Друштва до висине свога акционарског улога.Своје финансијско пословање Друштво обавља преко трансакционих рачуна и то:

-555-010-00006033-53.....Нова банка а.д. Бања Лука

-562-006-00002138-92.....НЛБ Развојна банка а.д.Бања Лука

-552-024-00009223-27.....Адико банк а.д. Бања Лука

-551-083-00027848-58Уницредит банка а.д. Бања Лука

Девизно пословање Друштва обавља се преко девизног рачуна ,и то:

555-110-10104497-39-ЕУРНова банка а.д. Бања Лука

Пореска управа Министарства финансија Републике Српске издала је Потврду о регистрацији пореског обвезника бр.06/1.08/0802-455-03-49/06 од 28.11.2006.године и додијелила број:

4401411540005

Увјерењем Управе за индиректно опорезивање бр.04/1-17-3298-739/06 од 30.11.2006.године додијељен је идентификациони број:

401411540005

1.2. Акције и акционари Друштва

Статутом Друштва број:01-02-949 од 28.12.2011.године(члан 17) дефинисано је да основни капитал Друштва износи 1.887.297,00 КМ и представља збир номиналних вриједности акција Друштва које су акционари стекли у поступку власничке трансформације.

Укупан број акција износи 1.887.297 комада ,номиналне вриједности по једној акцији 1,00 КМ,односно укупно у номиналном износу 1.887.297,00 КМ.Све акције су обичне (редовне), исте класе,истих права и гласе на име.

Централни регистар хартија од вриједности а.д.Бања Лука доставио је Извјештај-књигу акционара од 28.11.2022.године са подацима о власницима хартија од вриједности на тај дан.Према овом извјештају,ознака ХОВ је:ВКИФ-Р-А.Најзначајнији акционари су:

Р.Б.	Назив акционара	Укупно акција	Са правом гласа	Процентуално учешће у осн.капиталу	У акцијама са правом гласа
1	ОПШТИНА ФОЧА	1226732	1226732	64,99	64,99
2	ПРЕФ АД БАЊА ЛУКА	188730	188730	10,00	10,00
3	ДУИФ ИНВЕСТ НОВА АД-ОМИФ ИНВЕСТ НОВА	171699	171699	9,09	9,09
4	ФОНД ЗА РЕСТИТУЦИЈУ РС АД БАЊА ЛУКА	94365	94365	5,00	5,00
5	ОСТАЛИ АКЦИОНАРИ	205771	205771	10,92	10,92
	УКУПНО	1887297	1887297	100	100

ХОВ/акција	Укупан број акционара	Укупан број ХОВ/акција	Укупан број ХОВ/акција са правом гласа	Укупна вриједност основног капитала
ВКИФ-Р-А	15376	1887297	1887297	1887297,00

1.1. Дјелатност Друштва

Дјелатност од општег интереса коју обавља Друштво је:

Прикупљање, пречишћавање, снабдијевање водом и канализација.

Основна дјелатност Друштва је :прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом. Поред основне дјелатности. Друштво обавља и друге дјелатности: прикупљање и транспорт канализационих отпадних вода, прочишћавање загађене воде, одржавање и чишћење канализације и канала за отпадне воде, пражњење и чишћење септичких јама, остале специјализоване грађевинске дјелатности (изнајмљивање грађевинских машина са руковаоцем), остале дјелатности чишћења тј уклањање снијега и леда са путева, производња и снабдијевање паром и климатизација, услужне дјелатности у копненом саобраћају и др. Ако потребе пословања захтијевају Друштво може промијенити дјелатност, увести нове или напустити поједине дјелатности.

1.2. Органи управљања Друштва су:

Скупштина акционара, као орган власника

Надзорни одбор, као орган управљања

Управа-Директор, као орган пословођења

1.3. Организација Друштва

Друштво послује као јединствена организациона цјелина. Организација Друштва ближе се уређује Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста који доноси директор (Управа) Друштва. Организовање нових дијелова Друштва, укидање постојећих, одређивање подручја вршења дјелатности, врста послова из дјелатности Друштва, обима овлаштења и друга статусна питања дијелова Друштва, у складу са основним циљевима пословања предлаже Надзорни одбор, а Одлуку о томе доноси Скупштина Друштва.

1.4. Запослени и кадровска структура

Просјечан број запослених у 2023. години на основу сати рада је 46,60, док је просјечан број запослених у периоду на основу стања на крају мјесеца 45.

На крају претходне године у Друштву је, поред директора Друштва, било 45 запослених по основу уговора на неодређено вријеме, и 1 приправник чији је уговор истекао 31.01.2023. године. У 2023. години за два запослена је престао радни однос на неодређено вријеме јер су се стекли услови за пензију. На крају извјештајног периода у радном односу на неодређено вријеме евидентирано је 43 запослена и један радни однос по основу уговора о раду на одређено вријеме.

II Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају годишње финансијске извјештаје Друштва који су састављени у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске и другим рачуноводственим прописима и професионалном регулативом која се примјењује у Републици Српској. Финансијске извјештаје одобрило је Руководство на дан 28.02.2024. године.

2. Функционална валута и валута презентације

Финансијски извјештаји презентовани су у конвертибилним маркама (у даљем тексту: BAM) која је и функционална и званична валута у Републици Српској и Босни и Херцеговини. Централна банка Босне и Херцеговине спроводи политику курса на принципу валутног одбора према којем је BAM фиксно везан за EUR у односу $1 \text{ BAM} = 0,51129 \text{ EUR}$, који је коришћен за 2023. и 2022. годину. Званични курс, примијењен за прерачун позиција биланса стања исказаних у странској валути на дан 31. децембар 2023. и 31. децембар 2022. године за EUR, износио је :

	31.12.2023	31.12.2022
EUR	1,955830	1,955830

3. Сталност пословања

Финансијски извјештаји су припремљени на принципу неограничености (сталности) пословања, које подразумијева да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности, која обухвата период од најмање дванаест мјесеци од датума финансијских извјештаја.

4. Обрачунска рачуноводствена основа

Пословни догађаји се евидентирају на дан њиховог настанка у складу са обрачунском рачуноводственом основом.

5. Утицај и примјена нових и ревидираних МРС/МСФИ

Приложени појединачни финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ), који су били у примјени на дан 31.децембра 2021.године.

Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС“, број 94/15,78/20) прописано је да сва правна лица са сједиштем у Републици Српској у потпуности примјењују МРС, односно МСФИ, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете („МСФИ за МСЕ“), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор („IPSAS“), Међународне стандарде вредновања („IVS“), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде („IASB“) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа („IFAC“).

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС“, број 94/15,78/20), дана 9. новембра 2020. године, Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске, донио је „Одлуку о утврђивању и објављивању превода Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ) из 2019. којег чине:

Концептуални оквир за финансијско извјештавање и основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународни стандарди финансијског извјештавања (МСФИ) издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примјере, смјернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примјере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни дио стандарда, односно тумачења.

Наведеном Одлуком, утврђују се и објављују преводи Стандарда и тумачења, издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде из 2019. године, који су објављени на интернет страници Савеза Рачуновођа и ревизора Републике Српске, а који се почињу примјењивати у Републици Српској за финансијске извјештаје који се састављају на дан 31. децембра 2021. године. Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ од 19. фебруара 2020. године.

Руководство Друштва анализира промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојене Стандарде и тумачења издата након 31.децембра 2019.године и након установљавања Стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво, има намјеру да исте примијени у састављању појединачних финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

Примјена нових и измјена постојећих стандарда, који су ступили на снагу

На дан одобравања ових појединачних финансијских извјештаја, сљедећи стандарди и измјене постојећих стандарда, су у примјени:

- Измјене МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ - Приходи прије намјераване употребе (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1.јануара 2022.);
- Измјене МРС 37 „Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина“ - Штетни уговори - Трошкови испуњења уговора (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1.јануара 2022.);
- Измјене МСФИ 3 „Пословна спајања“ - Референце на концептуални оквир с измјенама и допунама МСФИ 3 (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1.јануара 2022.);
- Измјене и допуне различитих стандарда због „Побољшања МСФИ-јева (циклус 2018.-2020.)“ који произлазе из годишњег пројекта побољшања МСФИ-јева (МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 41) првенствено ради уклањања недоследности и појашњавања формулација (Измјене МСФИ 1, МСФИ 9 и МРС 41 на снази су за годишње периоде који почињу на или након 1.јануара 2022.године).

Усвајање споменутих нових стандарда, измјена постојећих стандарда и тумачења, није водило значајним промјенама у појединачним финансијским извјештајима Друштва.

Нови стандарди и измјене постојећих стандарда који су издати, а још нису у примјени

На дан одобравања ових појединачних финансијских извјештаја, сљедећи Стандарди и измјене постојећих Стандарда, као и нова тумачења су били издати, али нису постали ефективни:

- МСФИ 17 „Уговори о осигурању“, укључујући измјене МСФИ 17 (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1.јануара 2023.);
- Измјене МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ - Класификација обавеза на краткорочне и дугорочне (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1.јануара 2023.);
- Измјене МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ - Продужење привременог изузећа од примјене МСФИ 9 (датум истека привременог изузећа од МСФИ 9 продужен је на годишње периоде који почињу на или након 1.јануара 2023.);
- Измјене МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извјештаји“ и МРС 28 „Улагања у придружена друштва и заједничке подухвате“ - Продаја или допринос имовине између

инвеститора и његовог придруженог друштва или заједничког подухвата и даље измјене и допуне (датум ступања на снагу одложен на неодређено вријеме до окончања истраживачког пројекта о капиталној методи),

Руководство Друштва је изабрало да не усвоји ове нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда прије него што ступе на снагу. Руководство предвиђа да усвајање нових Стандарда неће имати материјалан утицај на појединачне финансијске извјештаје Друштва у периоду иницијалне примјене.

III Преглед значајних рачуноводствених политика

Основе вредновања

Финансијски извјештаји су састављени по начелу историјског трошка. Историјски трошак представља набавну вриједност имовине при самом стицању.

Фер вриједност је цијена која би била добијена за продају имовине, или плаћена за пренос обавеза у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмјеравања.

Значајне кориштене рачуноводствене политике и процјене

Састављање финансијских извјештаја у складу са МСФИ захтијева примјену извјесних кључних рачуноводствених процјена. Оно, такође, захтијева да руководство користи своје просуђивање у примјени рачуноводствених политика Друштва. Ове процјене и претпоставке су засноване на претходном искуству, текућим и очекиваним условима пословања, и осталим расположивим информацијама на дан састављања појединачних финансијских извјештаја. Стварни резултати могу да се разликују од процјењених износа.

Процјене, као и претпоставке на основу којих су извшене процјене, предмет су редовних провјера. Уколико се путем провјера утврди да је дошло до промјене у процјењеној вриједности, утврђени ефекти се признају у финансијским извјештајима у периоду када је до промјене дошло. Области које захтијевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процјене имају материјални значај за финансијске извјештаје објелодањене су у Напомени.

Признавање прихода

Друштво признаје приход када се износ прихода може поуздано измјерити и када је вјероватно да ће у будућности Друштво имати прилив економских користи.

Приходи од извршених услуга признају се у билансу успјеха под условом да су сви ризици и користи прешли на купца. Приходи од продаје производа и услуга се евидентирају у моменту извршења, а обавезе извршења које Друштво испуњава у одређеном тренутку, приход се признаје једнократно, у моменту извршења обавеза, односно када је производ испоручен купцу. Код уговора који су у складу са МСФИ 15, приходи се признају на бази фактурисане реализације. Друштво има право да захтијева од купца онај износ који директно одговара вриједности пренесених

производа у уговореном периоду у којем је Друштво фактурисало одређени износ за пренијете производе.

Остале приходе чине приходи по основу вишкова, отписа обавеза, укидања резервисања, приходи по основу усклађивања вриједности потраживања, добици по основу продаје имовине и остали непоменути приходи. Остали приходи признају се у обрачунском периоду у којем су настали.

Признавање расхода

Пословни расходи обухватају трошкове условљене стварањем прихода од продаје и укључују набавну вриједност продате робе, трошкове потрошног и осталог материјала, горива и енергије, бруто зараде и накнаде зарада, трошкове амортизације, одржавања и услуге пружене од стране трећих лица. Трошкови текућег одржавања и оправки опреме се признају на терет расхода обрачунског периода у ком су настали у стварно насталом износу.

Пословни расходи обухватају и нематеријалне трошкове као што су трошкови консултатских услуга, и остале трошкове настале у текућем периоду.

Пословни расходи евидентирају се у билансу успјеха по начелу узрочности прихода и расхода, у стварно насталом износу, у обрачунском периоду на који се односе.

Остале расходе чине мањкови, расходи по основу отписа потраживања, расходи по основу обезвређења имовине и остали непоменути расходи. Остали расходи признају се у обрачунском износу у периоду у којем су настали.

Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања се односе на камате и друге трошкове који настају у вези са позајмљивањем средстава. Трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средстава које се оспособљавају за употребу, укључују се у набавну вриједност или цијену коштања тог средства. Остали трошкови позајмљивања признају се као расход периода у коме су настали.

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су средства која правно лице држи за кориштење у испоруци услуга, изнајмљивање другима или за административне и друге сврхе, за које је вјероватно да ће будуће економске користи повезане са тим средством притицати у Друштво и да се набавна вриједност/цијена коштања тог средства може поуздано одмјерити.

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмјеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вриједности. Набавна вриједност укључује издатке који се директно приписују набавци средства, што укључује фактурну вриједност, све трошкове који се директно приписују довођењу средства у стање које је неопходно

да би средство било у функцији. Након почетног признавања као средства, ставке некретнина, постројења и опреме су одмјерене по набавној вриједности умањеној за акумулирану исправку вриједности и евентуалне акумулиране губитке по основу обезврјеђења.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вриједност средства или се признају као посебно средство, уколико је примјениво, само када постоји вјероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вриједност може поуздано одмјерити. Књиговодствена вриједност замијењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успјеха периода у коме су настали.

Добици или губици који проистичу из расходовања или продаје средства се признају у билансу успјеха периода када је средство расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вриједности средства. Корисни вијек употребе средства се ревидира и по потреби коригује на датум сваког биланса стања.

Класификација финансијских инструмената

Финансијска средства укључују дугорочне финансијске пласмане, готовинске еквиваленте и готовину, потраживања по основу продаје и друга потраживања. Класификација зависи од сврхе за коју су средства стечена. Руководство Друштва утврђује класификацију финансијских средстава приликом иницијалног признавања.

Финансијске обавезе укључују дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе. Друштво класификује финансијске обавезе у двије категорије: обавезе по фер вриједности кроз биланс успјеха и остале финансијске обавезе.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумевају се новац у благајни и средства на текућим и девизним рачунима.

Потраживања

Потраживања од купаца и остала потраживања са фиксним или одредивим плаћањима која се не котирају на активном тржишту класификују се као потраживања. Потраживања од купаца се иницијално исказују по вриједности из оригиналне фактуре уколико је продаја извршена у уобичајеним роковима продаје. За потраживања која садрже значајну финансијску компоненту, иницијална вриједност представља фактурну вриједност дисконтвану на садашњу вриједност примјеном ефективне каматне стопе. Потраживања од купаца деноминована у иностранј валути прерачунавају се у извјештајну валуту по важећем курсу на дан трансакције. На дан биланса потраживања од ино купаца прерачунавају се према важећем курсу објављеном од стране Централне банке БиХ а курсне разлике се признају као приход или расход обрачунског периода.

Потраживања се вреднују по амортизованој вриједности, примјеном методе ефективне камате, умањеној за очекиване кредитне губитке по основу обезвређења. Приход од камате се признаје примјеном методе ефективне камате, осим у случају краткорочних потраживања, гдје признавање прихода од камате не би било материјално значајно.

Умањена вриједност финансијских средстава

На дан сваког биланса стања Друштво процјењује да ли постоје објективни докази да је дошло до умањења вриједности потраживања. Обезвређење финансијских средстава се врши када постоје

објективни докази да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијског средства, процјењени будући новчани токови средстава измијењени.

Обезвређење (исправка вриједности) потраживања врши се на основу процјењених губитака усљед немогућности купаца да испуне своје обавезе. Процјена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитној способности купаца и промјенама у постојећим условима продаје. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и очекиваној будућој наплати. Промјене у условима пословања, дјелатности или околности везани за одређене купце могу да имају за посљедицу корекцију исправке вриједности сумњивих и спорних потраживања објелодањене у приложеним појединачним финансијским извјештајима.

Обезвређење потраживања врши се индиректно за износ доспјелих потраживања која нису наплаћена у одређеном периоду од датума доспијећа за плаћање, а директно ако је немогућност наплате извјесна и документована. Промјене на рачуну исправке вриједности потраживања евидентирају се у корист или на терет биланса успјеха. Наплата отписаних потраживања књижи се у билансу успјеха као остали приход.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (дугорочни кредити), краткорочне обавезе и пословања и остале обавезе. Финансијске обавезе се признају када Друштво постане једна од страна у уговореним одредбама инструмента. Почетно признавање финансијских обавеза врши се према њиховој фер вриједности. Трошкови трансакција се укључују у почетно процјењивање свих финансијских обавеза, осим у случају када се ради о финансијским обавезама које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Након почетног признавања, финансијске обавезе се вреднују по амортизованој вриједности коришћењем методе ефективне камате. Расход по основу камата се признаје у билансу успјеха обрачунског периода.

Потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извјештајима. Потенцијалне обавезе се објелодањују у напоменама уз финансијске извјештаје, осим ако је вјероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала. Друштво не признаје потенцијална средства у

финансијским извјештајима. Потенцијална средства се објелодањују у напоменама уз финансијске извјештаје, уколико је прилив економских користи вјероватан.

Примања запослених

Порези и доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примјењују у Републици Српској, Друштво је у обавези да плаћа порез, као и доприносе државним фондовима којима се обезбјеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је такође обавезно да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Када су доприноси једном уплаћени, Друштво нема никаквих даљих обавеза у погледу плаћања.

Порези и доприноси на терет послодавца и на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

НАПОМЕНЕ УЗ БИЛАНС СТАЊА

1. Нематеријална средства (АОП 002)

Нематеријална средства у нето износу од 60.724 КМ, односи се на трајно право кориштења градског грађевинског земљишта које је формирано према упутствима Дирекције за приватизацију приликом израде почетног износа са стањем 30.06.1998. године у износу од 57.224 КМ. Вриједност овог трајног права се од датума признавања није мијењала. Износ од 3.500 КМ се односи на софтвер за књиговодсртвени програм.

2. Некретнине, постројења и опрема (АОП 008)

ОПИС	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Укупно
Бруто износ				
Стање на дан 01.01.2022.	308.717	3.352.146	574.004	4.234.867
Набавке у току године			303	303
Продаја		3.586	27.171	30.757
Стање на дан 31.12.2022./01.01.2023	308.717	3.348.560	547.136	4.204.413
Набавке у току године			7.833	7.833
Продаја, отуђење, расходавање			2.773	2.773
Стање на дан 31.12.2023	308.717	3.348.560	552.196	4.209.473
Исправка вриједности				
Стање на дан 01.01.2022.		3.091.286	419.799	3.511.084
Амортизација за текућу годину		35.861	48.127	83.988
Расходавање		3.347	26.106	29.453

Стање на дан 31.12.2022./01.01.2023.		3.123.800	441.820	3.565.619
Амортизација за текућу годину		35.514	44.488	80.002
Отуђење и расхоровање			2.773	2.773
Стање на дан 31.12.2023.		3.159.314	483.535	3.642.849
Нето садашња вриједност				
Садашња вриједност 31.12.2022.	308.717	224.760	105.316	638.794
Садашња вриједност 31.12.2023.	308.717	189.246	68.661	566.624

На дан 31.12.2023.године Друштво има хипотеку над пословном зградом –Фочанска кућа као обезбеђење за одобрени дугорочни кредит код Нове Банке а.д.Бања Лука.

3. Залихе (АОП 037)

Залихе	31.12.2023.	31.12.2022.	Индекс
Залихе материјала	67.311	69.847	0,96
Залихе робе	0	0	

Залихе материјала чине залихе материјала у складишту (водо-материјал, алат и инвентар, хтз опрема,).

4. Краткорочна потраживања (АОП 045)

Краткорочна потраживања односе се на потраживања од купаца и остала потраживања.

	2023. година	2022. година	Индекс
Купци у земљи	1.499.993	1.435.414	1,04
Остала краткорочна потраживања	2.866	4.249	0,67
Краткорочна потраживања	1.502.859	1.439.663	1,04

Остала краткорочна потраживања се односе на потраживања од запослених(обуставе од зарада)

Друштво је у току године отписало потраживања од купаца у земљи у износу од 31.201,15 КМ на основу приједлога Централне пописне комисије односно Одлуке Надзорног одбора Друштва. Наведени отпис односи се на отпис потраживања од физичких лица за испоручену воду и извршене услуге у износу од 31.201,15 КМ .

5. Готовински еквиваленти и готовина (АОП 061)

Готовина и еквиваленти готовине	31.12.2023.	31.12.2022	Индекс
Послови рачун-домаћа валута	465.347	51.076	9,11
Пословни рачун.страна валута	0	4	
Благајна-домаћа валута	400	400	
Укупно	465.747	51.480	9,11

Повећање готовине на 31.12.2023.године у односу на исти датум претходне године је резултат прилива средстава по основу дугорочног кредитног задужења.

6. Капитал (АОП 101)

Капитал	31.12.2023	31.12.2022	Индекс
Акцијски капитал	1.887.297	1.887.297	
Законске резерве			
Нераспоређена добит ранијих година			
Губитак ранијих година	87.725	38.013	
Губитак текуће године	134.228	49.713	
Нето капитал	1.665.343	1.799.571	

На редовној годишњој Скупштини акционара одржаној 25.09.2023.године је донесена одлука о начину покрића губитка из 2022.године у износу од 49.713 КМ на начин :

-добити остварене у будућем периоду

7. Дугорочни кредити у земљи (АОП 139)

Дугорочни кредит у износу од 146.250 КМ је обавеза Друштва из Уговора о кредиту број:5550000036128153 од 15.02.2018.године,закљученог са Новом банком А.Д.Бања Лука.Кредит је искориштен за потребе набавке основних средстава и рефинансирања обавеза Друштва.Кредит је одобрен у износу од 450.000 КМ на рок од 120 мјесеци,са варијабилном каматном стопом,годишња каматна стопу од :шестомјесечни ЕУРИБОР -2,7% минимум 1,60%,и марже банке 3,10%.

Обезбјеђење по кредиту је хипотека на некретнини ,чија је процијењена вриједност од стране овлашћеног судског вјештака износила 260.450 КМ.Отплата кредита је почела 01.04.2018.године.

Друштво је 28.09.2023.г. са Новом банком закључило Уговор о дугорочном кредиту број:5550000062789088 у износу од 500.000,00 КМ.Кредит је одобрен за :

-Финансирање капиталних инвестиција и рјешавање питања замућења воде на изворишту-200.000,00 КМ

-Финансирање пренесених обавеза-300.000,00 КМ (обавезе према добављачима ,обавезе за бруто зараде и остале пренесене обавезе).

Кредит је одобрен уз фиксну каматну стопу од 7% годишње.Рок отплате је 120 мјесеци у који је укључен и грејс период на отплату главнице у укупном трајању од 24 мјесеца.Кредит ће се отплаћивати у 96 једнаких мјесечних аниутета према плану отплате.Обезбјеђење кредита је Уговор о јемству са Општином Фоча.

13.02.2024.године закључен је Анекс број 1 Уговора о дугорочном кредиту којим се извршила пренамјена финансирања капиталних инвестиција и рјешавања питања замућења воде на изворишту у финансирање обавеза према добављачу –за набавку сировина за новорегистровану дјелатност гријања.

8. Краткорочне обавезе Краткорочни кредити (АОП 150)

Краткорочни кредити	31.12.2023	31.12.2022
Краткорочни кредити	45.000	45.000

Краткорочни кредити се односе на дио дугорочних кредита који доспијева на плаћање у период до годину дана.Друштво уредно сервисира обавезе према банци путем трајног налога ,по доспијећу, односно по ануитетном плану отплате.

Друштво је 22.02.2023.године због одржавања текуће ликвидности закључило са Новом банком Уговор о овердрафт кредиту,на период од дванаест мјесеци.На дан 31.12.2023.године није било прекорачења на пословном рачуну ,нити обавеза по основу наведеног овердрафт кредита.

9. Обавезе из пословања (АОП 155)

Обавеза	31.12.2023	31.12.2022
Примљени аванси,депозити и кауције	30.667	150
Добављачи из Републике Српске	145.885	79.557
Добављачи из Федерације БиХ	8.587	12.890
Укупно обавезе	185.139	92.597

Обавезе према добављачима су веће за 167 % у односу на стање обавеза на 31.12.2022.године .

Обавезе према добављачима веће су због увођења нове дјелатности испорука топлотне енергије .Средства за измирење обавеза су планирана да се измире из кредитног задужења а чијом реализацијом се каснило.Обавезе реализоване почетком 2024.године.

10. Обавезе за плате и накнаде плата (АОП 162)

Обавезе за плате и накнаде плата	31.12.2023	31.12.2022
Обавезе за плате	41.979	41.862

Обавезе за порезе на зараде и накнаде зарада	4.988	4.975
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада	29.416	47.148
Обавезе за накнаде плата(топли,регрес,помоћи и награде)	9.718	12.055
Укупно	86101	106.039

Обавезе за плате и накнаде плата односе се на обрачунате плате и накнаде (топли оброк,регрес) за децембар 2023.године,које су исплаћене у јануару 2024.године ,док се обавезе за доприносе и порезе односе на дио обавеза за новембар и децембар 2023.године.

11. Остале обавезе (АОП 163)

Остале обавезе у износу од 11.000,00 КМ чине обавезе за нето накнаде за чланове надзорног одбора за мјесец децембар 2023.године у износу од 600КМ,накнаде по уговору о дјелу са физичким лицима у износу од 8.700,00 КМ ,уговор о привременим и повременим пословима у износу од 250,00 КМ и остале обавезе 1.450,00 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ БИЛАНС УСПЈЕХА

12. Пословни приходи (АОП 201)

Ред. бр.	Позиција	2023.	2022.	Индекс
1.	Приходи од продаје робе(АОП 202)	540	14.792	3
2.	Приходи од продаје производа (АОП 206)	942.829	834.057	113
3.	Приходи од пружених услуга (АОП 210)	284.873	193.483	147
4.	Остали пословни приходи (АОП 218)	132.631	94.852	139
	Укупно (АОП 201)	1.360.873	1.137.184	119

Основни приход се остварује од продаје воде чија цијена директно зависи од одлука Општине Фоча,као већинског власника.Цијене комуналних услуга које су формиране 2013.године до данас се нису мијењале и износе:

КАТЕГОРИЈА ПОТРОШАЧА	ВОДА (КМ/м ³)	КАНАЛИЗАЦИЈА (КМ/м ³)
Правна лица	1,60	0,60
Физичка лица	0,60	0,25

На дан 31.12.2023.године у категорији грађани физичка лица евидентирано је 4298 издатих фактура док је у категорији правних лица евидентирано 367 потрошача.

Друштво остварује приходе испоруком воде потрошачима грађанима (домаћинствима) и правним лицима (привреди) у проценту од 61 % од укупних пословних прихода.

У 2023.години Друштво је почело са обављањем новорегистроване дјелатности испорука топлотне енергије.Остварен је приход од физичких и правних лица у износу од 116.755 КМ.У односу на укупне пословне приходе учешће новорегистроване дјелатности износи 9%.

Приходи од пружених услуга састоје се од пружања услуга физичким и правним лицима које се односе на занатске радова,радове грађевинским машинама,наплатом паркирања и др.

13. Остали пословни приходи (АОП 218)

Остали пословни приходи	2023.	2022.	Индекс
Приходи од закупа	4.462	6.564	68
Приходи од донација у облику примљених средстава	2.114	3.246	65
Приходи из фондова	-	8.826	-
Приходи из буџета (Општина)	70.000	-	
Приходи од завода	2.455	8.966	27
Приходи по основу водне накнаде	33.524	33.672	99
Остали пословни приходи	20.076	33.577	59
Укупно	132.631	94.852	139

Приходи из буџета у износу од 70.000,00 КМ се односи на грант Општине Фоча као подршка за новорегистровану дјелатност –испоруку топлотне енергије.Приходи из завода односе на рефундацију зарада за приправника чији је уговор истекао почетком 2023.године.

14. Трошкови материјала,горива и енергије (АОП 221 и АОП 222)

Трошкови материјала,горива и енергије	2023.	2022.	Индекс
Трошкови материјала	165.594	64.605	256
Трошкови горива и енергије	43.113	40.801	105
Укупно	208.707	105.406	198

Трошкови материјала су значајно већи због набавке сировина за топлотну енергију.Од укупних трошкова материјала 97.222 КМ се односи на трошкове сировина потребних за гријање.

15. Трошкови плата,накнада плата и осталих личних примања (АОП 223)

Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања	2023.	2022.	Индекс
Трошкови бруто зарада	758.533	749.552	101
Трошкови бруто накнада за запослене (топли оброк)	193.759	137.946	140
Трошкови бруто накнада члановима НО	11.994	11.328	105
Трошкови за помоћ запосленима и отпремнина	20.809	7.247	287
Трошкови запослених на сл. путу	20	180	11
Трошкови осталих бруто личних примања	15.312	14.334	106

Трошкови за помоћ запосленима у складу са прописима о раду односе се на исплаћене отпремнине запосленим због одласка у пензију, помоћи због смртних случајева. Трошкови осталих бруто личних примања односе се на трошкове превоза запослених.

Просјечан број запослених по основу стања на крају мјесеца у 2023. години је 45, док је у 2022. години био 47.

16. Трошкови производних услуга (АОП 226)

Трошкови производних услуга	2023.	2022.	Индекс
Трошкови птт, интернет, и осталих транспортних услуга	25.409	23.607	107
Трошкови услуга текућег одржавања	19.739	7.893	250
Трошкови рекламе и пропаганде	1.747	1.182	147
Трошкови осталих производних услуга	57.487	31.460	182

Трошкови осталих производних услуга односе се на анализу воде, регистрацију аута, штампу рачуна, трошкови накнада по основу уговора са физичким лицима који су ван радног односа. Трошкови услуга текућег одржавања су значајно већи због одржавања система топловода у систему гријања. Трошкови осталих производних услуга такође већи због трошкова по основу уговора о дјелу за раднике на одржавању система за гријање и ложењу.

17. Трошкови амортизације (АОП 228)

Трошкови амортизације	2023.	2022.	Индекс
Трошкови амортизације објеката	35.514	36.171	98
Трошкови амортизације постројења и опреме	39.570	43.258	91
Трошкови амортизације алата, инвентара и намјештаја	4.918	4.559	107

У 2023. години није било значајнијих набавки.

18. Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса) (АОП 234)

Нематеријални трошкови	2023.	2022.	Индекс
Трошкови ревизије	1.500	2.550	58
Трошкови адвокатских и нотарских услуга	960	-	
Трошкови стручног усавршавања	835	1.250	66
Остале непроизводне услуге	15.073	12.231	123

Репрезентација	4.096	2.566	159
Премија осигурања	6.026	4.790	125
Провизије банака	9.481	3.415	277
Чланарине	1.261	956	131
Остали нематеријални трошкови(таксе,судски,и остали тр.)	7.033	5.112	137

Провизије банака су веће због трошкова обраде кредита.

19. Приходи од камата (АОП 240)

Приходи од камата у 2023.години су износили 29.685 КМ ,док су у 2022.години износили 110.270 КМ.

20. Расходи камата (АОП 245)

Расходи камата у 2023.години износе 16.877 КМ ,док су у 2022.години износили 12.758 КМ.У току 2023.године почела је отплата камата по намјенском дугорочном кредиту.

21. Остали расходи и губици (АОП 270)

Остали расходи у износу од 31.257 КМ се односе на трошкове отписа потраживања од физичких лица у износу од 29.027 КМ , 2.180 КМ потраживања од физичких лица за пружене услуге и 50 КМ казна за привредне преступе.

НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЈЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

22. Приливи готовине из пословне активности (АОП 501)

Приливи од готовине из пословне активности највећим дијелом (95,28%) се односи на приливе по основу наплате потраживања од купаца. Приливи су повећани за 8% у односу на 2022.годину.

23. Одливи готовине из пословних активности (АОП 506)

У текућој години одливи из пословних активности су значајно већи због повећања одлива по основу исплата добављачима ,и повећаног одлива по основу исплата плата,накнада плата и осталих личних расхода.Одливи по основу исплата добављачима већи су за 115.067 КМ,док су одливи по основу исплата плата већи за 91.021 КМ.

24. Приливи из активности финансирања (АОП 544)

У 2023.години Друштво се кредитно задужило у износу од 500.000 КМ .

25. Одливи из активности финансирања (АОП 551)

Одливи из активности финансирања односе се на одливе по основу обавеза за дугорочни кредит које доспијевају до годину дана .

НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНИ НА КАПИТАЛУ

26. Укупна добит/(губитак) (АОП 919)

У 2023.години Друштво је остварило губитак у износу од 134.228 КМ.На укупно пословање друштва утицао је стални раст свих других трошкова пословања,као и раст најниже загарантоване плате.Од 01.01.2023.године најнижа нето плата износи 700,00 КМ .Цијене воде и канализације су формиране 2013.године на основу тадашњих кретања трошкова рада,и исте се примјењују и сада.Корекција повећања цијена је неминовна,иако се Друштво максимално труди да на разне друге начине (радове,услуге,...)омогући уредно измирење текућих обавезе.

27. Стање на дан 31.12.2023.године(АОП 925)

Непокривени губитак текуће године и непокривени губитак из ранијих година у износу од 221.95 КМ ,одразио се на умањење основног капитала ,и на дан 31.12.2023.године износи 1.665.343 КМ

28. Управљање финансијским ризицима

Циљеви управљања финансијским ризицима

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима,као што су кредитни ризик и ризик ликвидности.Управљање финансијским ризицима је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних ефеката на финансијске перформансе Друштва у условима непредвидивости кретања на финансијским тржиштима.

Друштво не користи финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање обзиром да такви инструменти нису у широј употреби, нити постоји организовано тржиште ових инструмената у Републици Српској.

Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат,токог готовине и капитал Друштва усљед неизвршења обавеза дужника према Друштву,односно ризик финансијског губитка за Друштво ако друга уговорна страна у финансијском инструменту не испуни своје уговорне обавезе.

Кредитни ризик превасходно проистиче по основу потраживања од продаје и других потраживања из пословања.

Кредитни ризик условљен је кредитном способношћу купца-дужника и његовом уредношћу у извршавању обавеза према Друштву,као и квалитетом инструмената обезбјеђења наплате.

Ризик ликвидности

Друштво управља ризиком ликвидности на начин да одржава оптималне износе средстава на рачунима ,уз адекватне изворе финансирања из расположивих кредитних линија ,у сврху што

ефикаснијег управљања краткорочним и дугорочним захтјевима финансирања и осигурања потребне ликвидности.

Континуираним управљањем новчаним током кроз редовито праћење доспјелих потраживања од купаца те обавеза према добављачима, банкама и другим финансијским институцијама, омогућује се одржавање редовног пословања Друштва.

Тржишни ризици

Друштво континуирано прати промјене те пројекције каматних стопа како би могло правовремено реаговати у случају потребе. С обзиром да Друштво има један кредит са уговореном каматном стопом која је везана за промјене ЕУРИБОР-а, сматрамо да Друштво није значајно изложено ризику промјене каматних стопа.

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидивој будућности, како би власницима капитала обезбиједило повраћај (профит), а користи осталим заинтересованим странама, као и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Порески ризици

Босна и Херцеговина тренутно има више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додатну вриједност, порез на добит и порезе на плате (обавезне порезе), заједно са другим порезима. Прописи којим се врши имплементација ових закона често су нејасни. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата.

30. Потенцијалне обавезе

Друштво је било гарант 2019. године за Спортски савез општине Фоча, и ФК „Сутјеска“ Фоча за репрограм обавеза са Пореском управом РС на период од пет година. Спортски савез општине Фоча и ФК „Сутјеска“ редовно измирује своје обавезе према Пореској управи РС.

Потенцијалне обавезе по датој гаранцији нису признате у билансу стања на дан 31. децембра јер према процјени Руководства не постоји вјероватноћа настанка наведених обавеза за Друштво.

31. Судски спорови

Према изјави Управе, на дан 31.децембра 2023.године,против Друштва не постоји судски спор.
Друштво у току 2023.године није покренуло ниједан судски спор.

32.Догађаји након извјештајног датума

Није било значајнијих догађаја након датума извјештајног периода који би захтијевали корекције или објелодањивање у напоменама уз приложене финансијске извјештаје Друштва за 2023.годину.

У Фочи, 28. Фебруар 2024. године

ВД ДИРЕКТОР

